

Referat for 17. ordinære møde i Kommunernes It-Arkitekturråd

Mødet blev afholdt den 4. marts 2016 kl. 10.00 i:

KL, lokale 1-03
Weidekampsgade 10
2300 København S.

Dato: 6. april 2016

Sags ID: SAG-2015-05442
Dok. ID: 2180703

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 12

Indhold

1. Velkommen og siden sidst.....	3
5. Revision af kommissorium for It-Arkitekturrådet.....	4
8. Mundtligt oplæg: Smarte investeringer i kernevelværdien baseret på it og teknologi i Københavns Kommune	5
10. Budskaber om lokale rammearkitekturservices (LoRA)	7
11. Fælleskommunalt samarbejde om 'Medarbejder' og 'Organisation'	8
12. Status på Støttesystemerne	10
13. Status på Kommunernes Datafællesskab og Serviceplatform	11
14. Eventuelt	12

Fremmøde

Henrik Brix
Flemming Nielsen
Per Aalbæk Nielsen
Kirsten Skovrup
Ghita Thiesen
Vibeke Normann
Julie Kristoffersen Bendtsen (referent)

Dato: 6. april 2016

Sags ID: SAG-2015-05442
Dok. ID: 2180703

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 12

Afbud

Anna Schou Johansen
Eva Maria Minke Andersen
Michael Strand
Peter Egelund
Pia Færch
Ralf Klitgaard Jensen

1. Velkommen og siden sidst

Henrik Brix, formand for Kommunernes It-Arkitekturråd, og Ghita Thiesen, KL.

Ghita Thiesen fortalte, at Karin Markman Jensen er ny vicedirektør i KOMBIT med ansvar for arkitektur, og hun er meget interesseret i rådets arbejde. Samtidigt stopper Michael Strand som Arkitektchef i KOMBIT, og stopper derfor også som tilforordnet i It-Arkitekturrådet. Lars Vraa er ny Chefarkitekt i KOMBIT, og vil ligeledes overtage rollen dels som tilforordnet i It-Arkitekturrådet, dels som medlem af rådets forretningsudvalg.

Ghita Thiesen orienterede om en ny opgave fra Digitaliseringsstyrelsen, der omhandler udbud af NemLogin. Opgaven er lagt ind i den eksisterende styregruppe for NemID, hvor Ghita repræsenterer kommunerne. Opgaven er endnu på et tidligt stadium. Ifølge Digitaliseringsstyrelsen vil NemLogin fortsat omfatte både single-sign-on, fuldmagt, samtykke, brugeradministration og rettighedsstyring. Rådet ser gerne, at udbuddet af NemLogin bliver et selvstændigt punkt på næste møde i It-Arkitekturrådet.

Arbejdet med NemID har tidligere været drøftet i Arkitekturrådet, og er i fuld gang. NemLogin kan tænkes som en overbygning til NemID, og er en primært borgerrettet single-sign-on-løsning, der muliggør, at borgere kan logge ind på f.eks. SKAT og derefter komme direkte videre til fx sundhed.dk uden at skulle logge på igen. Rådet tilkendegav, at hvor en single-sign-on løsning for borgerne er klart ønskværdigt, må man ikke overse den store værdi, der kan ligge i, at man også som medarbejder kan anvende single-sign-on i arbejdsøjemed.

Henrik Brix informerede om status på Arkitekturstyringskurserne. Der er fortsat stor interesse i de klassiske 1- og 3-dages kurser i arkitekturstyring.

Dato: 6. april 2016

Sags ID: SAG-2015-05442
Dok. ID: 2180703

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 12

5. Revision af kommissorium for It-Arkitekturrådet

Vibeke Normann, KL

Drøftelse

Det nuværende kommissorium er vedtaget i 2011 i forbindelse med stiftelsen af rådet, og der er lavet en mindre opdatering i 2014. Indgangen til en ny strategiperiode med nye mål og målsætning har været anledning til at revidere kommissoriet, så det afspejler den udvikling, der er sket i den foregående strategiperiode.

Rammearkitektur og arkitekturstyring er i løbet af den netop afsluttede periode blevet vigtige begreber, som fylder mere og mere i det kommunale landskab. Med den udvikling følger også, at rådet får en større rolle og nye opgaver.

I Bilag 3 – Forslag til revideret kommissorium for It-Arkitekturrådet kan ændringsforslag ses markeret med hhv. rød og blå tekst. Der er ændret i afsnittenes rækkefølge, og der er faktisk opdateret, således at den nye strategis målsætninger indgår.

Dernæst er der tilføjet en væsentlig sætning: "Rådet varetager i forhold til progression og prioritering en overordnet rolle i forhold til programmet 'Sammenhæng og genbrug med rammearkitekturen'. Udover at være styrende i forhold til rammearkitekturprogrammet er det, efter dagsordens udsendelse, vedtaget, at Arkitekturrådet også vil indgå i governance for den samlede handlingsplan for så vidt angår arkitekturaspekter. Dette bliver naturligvis også tilføjet til det reviderede kommissorium. Der er desuden tilføjet to nye interessenter i fht rådet: fælleskommunale samarbejdsorganisationer og tværoffentlige samarbejdsparter, fx RITA.

Herefter drøftede rådet kort den nye grafiske præsentation af organiseringen omkring Arkitekturrådet. Her blev det bl.a. foreslået at ændre navnet til 'Processen omkring Arkitekturrådet' eller 'Proces for arkitekturstyring', da det er mere dækkende.

En af rådets kommentarer var, at der mangler en overordnet overvejelse af, hvor langt rådet er nået, og en angivelse af, hvad succeskriterierne er. Det er vigtigt, at der tages aktivt stilling hertil, så man har konkrete mål at følge op på. Eksempelvis er det jo en klar succes, at rådet nu får en større rolle i forhold til governance af handlingsplanen.

Bilag

Bilag 9 – Præsentation - Gennemgang af forslag til revideret Kommissorium for It-Arkitekturrådet

Dato: 6. april 2016

Sags ID: SAG-2015-05442
Dok. ID: 2180703

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 12

8. Mundtligt oplæg: Smarte investeringer i kernevelfærden baseret på it og teknologi i Københavns Kommune

Jonas Kristian von Lüttichau, Københavns Kommune

Drøftelse

I Københavns Kommune har man indført en ny model til at prioritere investeringer i velfærds-it og teknologi, og Jonas Kristian von Lüttichau fra arkitekturoenheden i Koncernservice deltog på mødet for at præsentere modellen for kommunens investeringspulje. Denne er på 452 mio. kr., som Københavns Kommune har afsat specifikt til langsigtede investeringer i kernevelfærd. Samtidigt er der afsat 10 mio.kr. i en separat pulje, øremærket til offentlig/privat innovation. Over de næste år vil der hvert år blive afsat yderligere 250 mio. kr. til investeringspuljen ud over den normale budgetproces, hvor man har 250 mio. kr. til politisk fordeling, men som ikke er møntet direkte på effektivisering og digitalisering.

Processen omkring fordelingen af investeringspuljen er, at forvaltningerne i Københavns Kommune kommer med idékataloger og business cases til vurdering og godkendelse. Hvor man havde regnet med, at forvaltningerne allerede lå inde med businesscases og ideer, har man nu erkendt, at det vil blive en langt mere iterativ proces. Man vil derfor igennem hele året vedblive med at genbesøge business cases og få flere gode projekter op af jorden. De første projekter er allerede begyndt at modtage midler til at starte op, og man vil kontinuerligt i løbet af året tage nye projekter ind, vurdere og tildele midler.

I forhold til arkitekturstyring forventes langt størstedelen af projekterne at være it-projekter, hvilket lægger et vist pres på Koncernservice og arkitekturoenheden. Her har man ændret de interne processer, så man frem for en afsluttende vurdering af en færdig businesscase i stedet går ind løbende og screener for at finde de projekter, der påvirker arkitekturen og har arkitekturmæssig impact. Ved disse projekter laves en 'fast-track' arkitekturbistand, hvor arkitekturstaben kan hjælpe projekterne allerede fra idéfasen med bistand til teknisk afklaring af projekter, til afklaring af omkostninger til it-anskaffelser og systemintegrationer, og med generel bistand til scoping af it-projekterne.

Rådet spurgte ind til, om man i vurderingen af projekterne anvender egne principper, eller om man evt. bruger de fælleskommunale principper. Jonas forklarede, at det grundlag projekterne vurderes på, er udledt af de eksisterende principper, men at man ikke har et decideret sæt principper man sidder og holder projekterne op imod. Det er erfaringen i Københavns Kommune, at de, der laver projekterne, ikke er bekendt med arkitektur-principper og ikke har hverken interessen eller fagligheden til det.

Jonas fortalte, at de besluttede projekter kan indgå i den almindelige it-anskaffelsesproces for Københavns Kommune, hvor et projekt indmeldes og vurderes af en række instanser, eksempelvis It-sikkerhed og Drift. Projektet gennemgår herefter en livscyklus, hvor man ved hvert skridt foretager en vurdering af arkitekturen. Rådet spurgte ind til, om projektindmeldere og arkitekter sidder sammen og drøfter projekterne, eller om det foregår som en digital proces. Her forklarede Jonas, at processen næsten udelukkende

Dato: 6. april 2016

Sags ID: SAG-2015-05442
Dok. ID: 2180703

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 12

foregår via kommunens digitale applikationskatalog FISKK, hvilket kan virke procesmæssigt tungt for projektindmelderne.

Rådet spurgte nærmere ind til, hvilken magt arkitekturstaben har til at bestemme, hvilke projekter der modtager finansiering fra puljen. I arkitekturstaben har man ikke myndighed til at vurdere fordelingen af de 452 mio. kr., hvilket betyder, at hvis projekterne har modtaget midlerne, så er de frit stillet i forhold til arkitekturbeslutninger. Arkitekturstaben er ikke sat i verden til at stoppe projekter, men snarere til at støtte op og vejlede.

Bilag

Bilag 12 - Præsentation - Smarte investeringer og arkitekturstyring

Dato: 6. april 2016

Sags ID: SAG-2015-05442
Dok. ID: 2180703

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 12

10. Budskaber om lokale rammearkitekturservices (LoRA)

Nikolaj Skovmann Malkov, KL

Indstilling

Det indstilles, at arkitekturrådet:

- Drøfter og giver input til vedlagte bilag med budskaber om lokale rammearkitekturservices

Drøftelse

På baggrund af indholdet i bilag 5 – 'Budskaber om Støttesystemerne og LoRA services i Rammearkitekturen version 1.0', drøftede It-Arkitekturrådet budskaber om lokale rammearkitekturservices og støttesystemerne.

Overordnet var der fra rådet stor opbakning til initiativet, og hovedparten af kommentarerne gik på, at teksten bør være mere letlæselig, og at man skal være skarpere i formuleringerne, f.eks. ikke at det 'på sigt kan udbredes', men at det 'bliver udbredt'. Rådet savnede en tydeligere kobling i teksten imellem støttesystemerne og LoRA services. Når man laver lokale rammearkitekturservices, så skal man spille op imod de specifikationer, der er for støttesystemerne for at sikre sammenhængen. De er således kompatible og LoRA-services og støttesystemerne kan derfor udveksle data.

Rådet påpegede samtidigt, at det ville være værdifuldt, at inkludere en tegning, en fælles aftalt illustration, som kan bruges til kommunikationen til kommunerne. Risikoen er ellers, at kommunerne tegner hver sin udgave og får forskellig forståelse af fortællingen og budskaberne.

Rådet drøftede også udfordringen i, at man i nogle kommuner kobler forkortelsen LoRA direkte til Frederiksberg Kommunes LoRA-projekt. Det er vigtigt, at man formidlingsmæssigt tydeliggør, at f.eks. Frederiksberg Kommunes LoRA og Vendsyssel-kommunernes VeRA begge er eksempler på lokale rammearkitekturservices, som forkortes LoRA.

Dato: 6. april 2016

Sags ID: SAG-2015-05442
Dok. ID: 2180703

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 12

11. Fælleskommunalt samarbejde om 'Medarbejder' og 'Organisation'

Henriette Juul Riishøj og Henrik Willumsen, Silkeborg Kommune

Indstilling

Det indstilles, at Kommunernes It-Arkitekturråd drøfter og giver input til OS2 MO projektet og deres arbejde med udbredelse af centrale byggeblokke omkring organisationsdata.

Drøftelse

OS2MO er et tværkommunalt samarbejde om at skabe en Open Source it-løsning til håndtering af 'Medarbejder' og 'Organisation'. OS2MO har taget fat på den udfordring, at man i kommunerne tilgår oplysningerne om organisationen og medarbejdere på mange forskellige måder, og vedligehold kræver ofte mange manuelle processer. Samtidigt kan man i kommunerne sjældent skabe ét sammenhængende og dækkende billede af organisationen, for hvis man kobler de forskellige organisationshierarkier såsom lønsystemets oversigter, AD'et, LOS, MED/Arbejds miljø organiseringen, det politiske styre, organiseringen af frivillige mv., så kan der opstå tvivl mellem de forskellige medarbejderidentiteter og sammenhænge mellem de forskellige organisationsrepræsentationer.

OS2MO arbejder mod at kunne skabe den autoritative organisation, et entydigt udtryk for, hvordan organisationen ser ud, afhængigt af den aktuelle kontekst. Projektet har stort fokus på at skabe samarbejder, både mellem kommunerne, men også internt i de enkelte kommuner. Målet er, at man sammen får styr på, hvad der er autoritative data mv. i forhold til organisation af medarbejdere. Med samarbejdet vil man også støtte op om, at man arbejder sammen på anden vis, så der kan opnås mere modenhed i kommunerne på dette område.

OS2MO bliver udviklet som komponenter til rammearkitekturen, hvor fokus er, at det bliver udviklet af kommunerne og til kommunerne, tæt koblet til de kommunale udfordringer og behov.

Rådet spurgte nærmere ind til, hvordan projektet ser koblingen til støttesystemerne. I OS2MO-projektet er der stor fokus på at understøtte den lokale forberedelse til støttesystemerne. For at kommunerne kan levere ordentlige data til støttesystemerne, skal de have styr på den lokale governance og have overblik over kommunens egne data. OS2MO er på ingen måde en konkurrent til støttesystemer, men skal snarere ses som et supplerende gateway-projekt og et redskab, der kan hjælpe kommunerne med at blive klar til støttesystemerne Organisation og Klassifikation.

Rådet lagde vægt på, at man i projektet bør kommunikere klart hvilken funktionalitet kommunerne får hvornår i hhv. de fælleskommunale løsninger og i OS2MO, og hvad kommunerne opnår ekstra ved tilslutning og anvendelse af OS2MO. Det skal for kommunerne være tydeligt, om det, man med OS2MO tilbyder, giver kommunerne yderligere funktionalitet, bedre håndtering af data, fordele i forhold til timing, modenhed eller lignende. Det kan være en udfordring for kommunerne at skelne, da de underliggende forretningsbehov for støttesystemerne og OS2 MO syner identiske.

Dato: 6. april 2016

Sags ID: SAG-2015-05442
Dok. ID: 2180703

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 12

Ifølge rådet bør projektet også være tydeligere omkring, hvilken værdi kommunerne vil få, hvis de tilslutter sig økonomisk.

I projektet arbejder man også med at skabe centralt governance, hvor OS2MO sekretariatet kan give anbefalinger til, hvordan man kan arbejde med organisation, og samtidigt understøtte den lokale governance i forhold til, hvordan man i praksis tager det i brug i kommunen. Det er især den lokale governance og den lokale forankring, der fremover skal være med til at sikre datavedligeholdelsen.

Tilslutnings- og tidsplaner for projektet er efter mødets afholdelse blevet godkendt i OS2 Bestyrelsen og udsendt til landets kommuner. Projektet arbejder med en model i tre faser. I 1. tilslutnings-fase er der fokus på udviklingen af OS2 MO, herunder at sikre det økonomiske grundlag, afklare udbud, og den lokale forberedelse. I 2. fase vil man implementere OS2 MO, forankring af sekretariatet, oprette aftaler for drift og support og sikre vedligehold af løsningen samt let videreudvikling. Projektet forestiller sig at der vil være flere tilslutninger efterfølgende om videreudvikling og samarbejder om diverse snitflader til kommunernes i forvejen omfattende systemportefølje.

IT-Arkitekturrådet ønskede at vide, om man i projektet har søgt vurdering af en neutral 3. part, dvs. et review af projektets arkitektur, setup og udviklingsplaner. Selve arkitekturen er skabt i samarbejde med arkitekter fra de deltagende kommunerne, og man har valgt ikke at inddrage en ekstern 3. part. Til gengæld har man været i dialog med og inddraget tanker og erfaringer fra bl.a. Frederiksbergs LoRa-projekt og Vendsyssels VeRa-projekt. Samtidigt har man af gentagne omgange inddraget eksterne konsulenter.

Rådet mente at OS2MO er et eksempel på anvendelsen af "crowdfunding" i forbindelse med kommunale projekter, da erfaringen er, at det ikke har været svært at få nye kommuner med og at mange godt vil bidrage. Projektet tilkendegav, at de udformer en arkitekturrapport for OS2MO, som de gerne vil have behandlet i regi af Arkitekturrådet, når tilslutningen er på plads.

Bilag

Bilag 13 – Præsentation – OS2MO, Kommunernes Organisationskomponent

Dato: 6. april 2016

Sags ID: SAG-2015-05442
Dok. ID: 2180703

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 12

12. Status på Støttesystemerne

Kenneth Møller Johansen, KOMBIT

Drøftelse

KOMBITs projektleder redegjorde kort for status for de fem forretningsmål for STS-projektet:

1. Realisering af de otte støttesystemer
2. realisering inden for rammerne af monopolbruds business case
3. løfte udbudspigten
4. sikre tilgængelig viden til kommunal ibrugtagning
5. overdragelighed til forvaltning.

I forhold til at løfte udbudspigten, så er udbudsforretningen gennemført uden klager.

I forhold til at holde rammerne for monopolbrudsprogrammet, så er økonomien på budgettet, og de reviderede tidsplaner for forretningsprojekterne er nu blevet baselinet.

I forhold til at sikre, at viden er tilgængelig for kommunerne, har projektet sat sig tæt sammen med SAPA-projektets 10 pilotkommuner.

I forhold til leverancesporet er der nogenlunde planmæssig fremdrift.

Dato: 6. april 2016

Sags ID: SAG-2015-05442
Dok. ID: 2180703

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 10 af 12

13. Status på Kommunernes Datafællesskab og Serviceplatform

Sisse Bang og Mette Holm Simonsen, KOMBIT.

Drøftelse

Datafællesskab

I den sidste tid har der i datafællesskabet været fokus på, hvilke behov der er for besked og beskedindhold i forhold til datafordeleren, og der har også været fokus på at lukke aftaler med kildeleverandører.

Der er nu godkendt og oprettet en pulje til udvikling af kommunale ønsker, hvor der allerede nu ligger 15 ønsker inden for forskellige dataområder. Processen er, at kommunerne kan komme med behov omkring ønsker til sammenstilling af forskellige data. Datafællesskabet laver en business case for de forskellige ønsker, som tages op i den kommunale følgegruppe, som udvælger de ønsker, der vil give størst gevinst og værdi i alle 98 kommuner. Her anmodede rådet om, at man på næste møde fik lov at se de udvælgelseskriterier man anvender til prioritering af ønsker.

I de næste måneder vil der bl.a. være fokus på at lukke de sidste aftaler og udarbejde og beslutte sammensætning af prismodel for 2017. Denne forventes at være klar inden næste møde i It-Arkitekturrådet i maj.

Serviceplatform

Der er påbegyndt tests med bagvedliggende kilder, og den 18. marts 2016 vil der ske release af en lang række services, hvilket påvirker driftsbilledet. Rådet spurgte ind til, hvordan erfaringer med driften anvendes til sikring mod fejl og incidents. Her forklarede Mette Holm Simonsen, at slutbrugere, der opdager fejl, altid skal tage kontakt til udbyderen og ikke til Serviceplatformen, hvilket gør det hurtigere, at diagnosticere og rette fejlene.

Der er til dato 89 kommuner på Serviceplatformen, men det har vist sig, at 11 af disse kommuner anvender en løsning fra EG, hvor man har indsat en proxyserver til at hente CPR-data fra Serviceplatformen. Udfordringen er, at man ved den fremgangsmåde ikke kan spore, hvilke løsninger der anvender Serviceplatformen, og hvor meget der bliver forbrugt, og i aftalesituationen kan man som kommune ikke se, hvad der skrives under på, hvilket er juridisk uholdbart.

Afslutningsvist fortalte Mette at KOMBIT for tiden bruger rigtigt meget tid på test for at sikre, at der er klar til fremtidige tests med Serviceplatformen. Det betyder, at når et kommunalt projekt næste gang kommer med en større løsning til test, så foreligger der et koncept for testforløb med bl.a. testaftaler, testforståelsesmøder og kick-off på test.

Bilag

Bilag 14 - Præsentation - Kommunernes Datafællesskab

Dato: 6. april 2016

Sags ID: SAG-2015-05442
Dok. ID: 2180703

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 11 af 12

14. Eventuelt

Vibeke Normann fremlagde forslag til revideret logo for rammearkitektur.dk. KL har ultimo 2015 fået ny designlinie, bl.a. et nyt logo, hvor kransen af byvåben er fjernet, og i der er derfor behov for en tilsvarende revision af logoet for rammearkitektur.dk. I det udarbejdede forslag er KOMBIT's præg fastholdt i den aktuelle form, og teksten er nu typesat med KLs markante titeltypografi. Det endelige valg af farvevarianter vil finde sted i forbindelse med lancering af nyt design for kl.dk ultimo marts. Herefter vil rammearkitektur-logoet blive gjort tilgængeligt i flere varianter, og rådets medlemmer opfordres til at gøre brug af logoet, når der kommunikeres om rammearkitekturen.

Dato: 6. april 2016

Sags ID: SAG-2015-05442
Dok. ID: 2180703

E-mail: ALB@kl.dk
Direkte: 3370 3497

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 12 af 12